

جرم انگاری تروریسم

از منظر آموزه های فقه جعفری و حنفی

تألیف:
محمد هادی نبوی

عنوان و نام پدیدآور: جرم انگاری تروریسم از منظر آموزه های فقه جعفری و حنفی
مشخصات نشر: تهران: مجد، ۱۳۹۴.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۰۵-۹
وسمیت مهرش: تالیف منحصراً
نویسنده:
یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlaj.ir> قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۸۷۲۸۵

هرگونه تکثیر یا کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، با ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
موارد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

جرم انگاری تروریسم

از منظر آموزه های فقه جعفری و حنفی

تألیف: محمد هادی نبوی

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۴ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع خیابان وحید نظری، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۶۳۳۸۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۰۵-۹

ISBN: 978-600-193-305-9

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم، تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (میری جاوید)، تقاطع شهدای زاندارمیری، پلاک ۵۷، تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

شعبه یزد: خیابان فرخی یزدی، مجتمع تجاری شقایق، طبقه هم کف - تلفن: ۳۴۴۶۸۶۷۰ - ۰۳۵

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۳۰۰۰۸۷۷۶۷۷

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می شود.

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۲۱	بخش اول: تعاریف و کلیات
۲۴	فصل اول: مفهوم شناسی تروریسم
۲۵	مبحث یکم: مفهوم تروریسم در فرهنگ و لغت نامه
۲۵	گفتار اول: ترور در ادبیات عرب
۲۷	گفتار دوم: ترور در زبان فارسی
۲۸	گفتار سوم: ترور در فرهنگ علوم سیاسی
۳۱	مبحث دوم: مفهوم تروریسم در اسناد بین المللی
۳۱	گفتار اول: نگاهی گذرا به اسناد بین المللی مربوط به تروریسم
	گفتار دوم: تعریف تروریسم در کنوانسیون مبارزه با بمب گذاری
۳۳	تروریستی
	گفتار سوم: تعریف تروریسم در کنوانسیون بین المللی سرکوب
۳۴	حمایت مالی از تروریسم و اسناد اتحادیه اروپا
	الف) تعریف تروریسم در کنوانسیون بین المللی سرکوب حمایت
۳۴	مالی از تروریسم
۳۵	ب) تعریف تروریسم در اسناد اتحادیه اروپا
۳۵	گفتار چهارم: تعریف تروریسم در اسناد سازمان کنفرانس اسلامی
	گفتار پنجم: تعریف تروریسم در کنوانسیون جامعه ملل و کنوانسیون
۳۷	اتحادیه عرب
۳۷	الف) تعریف تروریسم در کنوانسیون جامعه ملل
۳۷	ب) تعریف تروریسم در کنوانسیون اتحادیه عرب
۳۸	مبحث سوم: تعریف تروریسم در حقوق داخلی کشورها و دکترین حقوقی
۳۸	گفتار اول: تعریف تروریسم در حقوق داخلی کشورها
۳۹	الف) تعریف نهادهای رسمی ایالات متحده آمریکا از تروریسم

- ۴۱..... (ب) تعریف کشور مصر از تروریسم
- ۴۲..... (ج) تعریف تروریسم از منظر حقوق ایران
- ۴۲..... گفتار دوم: تعریف تروریسم در دکترین حقوقی
- ۴۲..... الف) استفاده غیر مشروع از نیرو برای یک قصد سیاسی
- ۴۳..... (ب) تعریف پولند از تروریسم
- ۴۴..... مبحث چهارم: تعریف نهایی از تروریسم
- ۴۴..... گفتار اول: راههای مقایسه‌ای تعاریف تروریسم
- ۴۶..... گفتار دوم: تعریف منتخب تحقیق از تروریسم
- ۴۸..... فصل دوم: تمهید مطالب تعاریف و کلیات
- ۴۸..... مبحث اول: رابطه ای تروریسم و عملیات استشهادی
- ۴۸..... گفتار اول: تعریف عملیات استشهادی
- ۵۰..... گفتار دوم: فقه جعفری و عملیات استشهادی
- ۵۲..... گفتار سوم: فقه حنفی و عملیات استشهادی
- ۵۳..... شرایط هفت گانه عملیات استشهادی
- ۵۵..... مبحث دوم: بررسی تروریسم دولتی
- ۵۶..... مبحث سوم: آشنایی با مفهوم جرم‌انگاری
- ۵۷..... مبحث چهارم: نگاهی گذرا و کلی به فقه جعفری
- ۵۷..... گفتار اول: اجمالی از تاریخ فقه جعفری
- ۵۹..... گفتار دوم: ویژگی‌های فقه شیعه و گستره جغرافیای آن
- ۵۹..... الف) ویژگی‌های فقه شیعه
- ۶۰..... (ب) گستره جغرافیایی
- ۶۰..... مبحث پنجم: نگاهی گذرا و کلی به فقه حنفی
- ۶۰..... گفتار اول: تعریف و مقدمات مکتب فقهی حنفی
- ۶۱..... الف) ویژگیهای فقه حنفی
- ۶۲..... (ب) منابع استنباط در فقه حنفی
- ۶۲..... گفتار دوم: شاگردان معروف و فقهای معاصر ابو حنیفه
- ۶۲..... الف) شاگردان معروف ابوحنیفه
- ۶۳..... (ب) فقهای معاصر ابو حنیفه

۶۳	گفتار سوم: قلمرو مذهب حنفی و فقهای مشهور آن
۶۳	الف) قلمرو مذهب حنفی
۶۳	ب) فقهای مشهور در مذهب حنفی
۶۵	بخش دوم: فقه و پاسخ کیفری به تروریسم
۶۸	فصل اول: پاسخ کیفری به تروریسم در قالب بغی
۶۹	مبحث یکم: تعریف جرم بغی
۶۹	گفتار اول: بغی در لغت و اصطلاح
۶۹	الف) معنای لغوی و اصطلاحی بغی
۶۹	۱- معنای لغوی بغی
۷۰	۲- معنای اصطلاحی بغی
۷۴	گفتار دوم: مقایسه تعاریف فقه جعفری و حنفی از بغی
۷۶	گفتار سوم: نقش سلاح در ماهیت بغی
۷۸	گفتار چهارم: امکان وقوع بغی در عصر غیبت
۷۸	الف) فرا زمانی بودن بغی در فقه حنفی
۷۹	ب) فقه جعفری و امکان بغی در عصر غیبت
۷۹	۱- مشهور بودن اختصاص بغی به امام معصوم
۷۹	۲- امکان تحقق بغی در عصر غیبت
۸۶	گفتار پنجم: بررسی مسلمان بودن باغی
۸۶	الف) شرطیت اسلام باغی از منظر فقه حنفی
۸۷	ب) شرطیت اسلام باغی از منظر فقه جعفری
۸۸	مبحث دوم: احکام بغی
	گفتار اول: وظیفه‌ای امام پیش از شروع به جنگ و در حین جنگ
۸۸	با بغات
۸۸	الف) قبل از اقدام بغات به جنگ امام حق شروع را ندارد
۸۹	ب) لزوم گفتگو میان طرفین قبل از شروع به جنگ
۸۹	ج) بررسی تقاضای فرصت از سوی بغات
۹۰	د) حکم درخواست صلح و متارکه جنگ از سوی بغات

- گفتار دوم: وظیفه‌ای لشکریان اهل عدل، در قیل از جنگ و وقت جنگیدن ۹۲.
- الف) استیذان از امام برای هر نوع اقدام نظامی ۹۲.
- ب) در جنگیدن با بغات احکام جهاد جاری است ۹۳.
- ج) مسئولیت مدنی بغات ۹۴.
- گفتار سوم: وظیفه‌ی اهل عدل، بعد از اتمام جنگ ۹۶.
- الف) احکام بازماندگان بغات بعد از ختم جنگ ۹۶.
- ب) حکم شهادت بغات در دادگاه ۹۷.
- مبحث سوم: مجازات باغی در اسلام؛ حدّ یا تعزیر ۹۷.
- گفتار اول: جرم‌انگاری بغی در قالب حدّ و یا تعزیر ۹۷.
- الف) ادله فقهی جرم‌انگاری بغی ۹۷.
- ب) ارکان و عناصر جرم بغی ۹۹.
- ج) پاسخ کفّری به رفتار بغات ۹۹.
۱. ماهیت مجازات بغات ۱۰۰.
۲. اثر حد بودن و یا تعزیر بودن مجازات بغات ۱۰۵.
۳. تصمیم نهایی در نوع مجازات بغات ۱۰۶.
- گفتار دوم: بغی و جرم سیاسی ۱۰۷.
- مبحث چهارم: رابطه‌ای بغی و تروریسم: تفاوتها و اشتراکات ۱۰۷.
- گفتار اول: تفاوت‌های بغی و تروریسم ۱۰۷.
- گفتار دوم: اشتراکات بغی و تروریسم ۱۰۸.
- فصل دوم: پاسخ کفّری به تروریسم در قالب محاربه ۱۱۲.
- مبحث یکم محاربه در لغت و اصطلاح ۱۱۳.
- گفتار اول: معنای لغوی محاربه ۱۱۳.
- گفتار دوم: محاربه در اصطلاح فقها ۱۱۵.
- الف) محاربه در اصطلاح مکتب فقهی جعفری ۱۱۵.
- ب) محاربه در اصطلاح مکتب فقهی حنفی ۱۱۸.
- گفتار سوم: بررسی شرایط مربوط به محاربه ۱۲۱.
- الف) تعمیم محارب به زنان ۱۲۱.
۱. لزوم مرد بودن محارب در مکتب فقه حنفی ۱۲۱.

۲. تعمیم محاربه به زنان در فقه جعفری	۱۲۳
ب) معاونت در محاربه	۱۲۵
۱. حکم معاون محاربه در فقه جعفری	۱۲۵
۲. حکم معاون محاربه در فقه حنفی	۱۲۷
ج) حدود و مفهوم قربانی جرم و مجرم در محاربه	۱۲۸
۱. شمول حکم قربانی جرم نسبت به کفار	۱۲۸
۲. امکان توسعه جرم محاربه به مجرمین کفار	۱۳۵
د) قلمرو مکانی محاربه	۱۴۰
۱. حکم محاربه در دارالکفر	۱۴۱
۲. مکان وقوع محاربه در شهر	۱۴۳
ه) نوع سلاح و کیفیت استفاده از آن در محاربه	۱۴۵
۱. تبیین نوع سلاح در محاربه	۱۴۵
۲. تبیین کیفیت استفاده از اسلحه در محاربه	۱۴۷
و) بررسی شرطیت شوکت در جرم محاربه	۱۴۸
ز) بررسی شرطیت ربه در جرم محاربه	۱۵۱
ح) بررسی تعداد قربانی و مرتکب در جرم محاربه	۱۵۳
۱. تعداد قربانی در جرم محاربه	۱۵۳
۲. تعداد مجرمین در جرم محاربه	۱۵۴
ط) لزوم شرایط عمومی تکلیف در مرتکب جرم	۱۵۴
ی) برخی شرایط دیگر محاربه	۱۵۶
گفتار چهارم: مقایسه‌ی تعاریف محاربه و ارائه‌ی تعریف نهایی	۱۵۷
الف) مقایسه‌ی تعاریف محاربه	۱۵۷
ب) تعریف نهایی محاربه	۱۵۸
مبحث دوم: بررسی استقلال جرم افساد فی الارض از جرم محاربه	۱۵۸
گفتار اول: بررسی جرم افساد فی الارض از جهت اقوال و ادله	۱۵۹
الف) قول به استقلال جرم افساد فی الارض از جرم محاربه	۱۵۹
۱- ادله پنجگانه قول به استقلال جرم افساد فی الارض	۱۶۰
ب) انکار استقلال جرم افساد فی الارض از جرم محاربه	۱۶۵

- ۱- قائلین به اتحاد دو جرم استقلال فی الارض و جرم محاربه ۱۶۶
- مبحث سوم: مجازات محارب ۱۶۸
- گفتار اول: بررسی قول به تخییر و یا به ترتیب، در مجازات محارب ۱۶۸
- الف) فقه جعفری و مجازات محارب ۱۶۸
- ۱- نظر نهایی در مورد مجازات محارب ۱۷۰
- ب) فقه حنفی و مجازات محارب ۱۷۱
- گفتار دوم: بررسی معنای نفی در مجازات محارب ۱۷۲
- الف) فقه جعفری و نفی ۱۷۲
- ب) فقه حنفی و نفی محارب ۱۷۴
- گفتار سوم: احکام صلب در مجازات محارب ۱۷۵
- الف) فقه جعفری و صلب محارب ۱۷۵
- ب) فقه حنفی و صلب محارب ۱۷۵
- مبحث چهارم: رابطه‌ای محاربه و تروریسم تفاوت‌ها و اشتراکات ۱۷۶
- گفتار اول: تفاوت‌های محاربه و تروریسم ۱۷۶
- گفتار دوم: اشتراکات محاربه و تروریسم ۱۷۷
- فصل سوم: پاسخ کیفری به سایر اشکال تروریسم در قالب تعزیر ۱۸۰
- مبحث یکم: اصل احترام به عهد نامه‌ها و کنوانسیون‌های بین‌المللی ۱۸۰
- گفتار اول: بررسی معاهدات و کنوانسیون‌های مربوط به تروریسم ۱۸۱
- گفتار دوم: التزام و تعهد به معاهده‌های بین‌المللی ۱۸۳
- الف) وجوب احترام معاهدات از منظر فقه جعفری ۱۸۳
- ب) وجوب احترام به معاهدات از منظر فقه حنفی ۱۸۵
- حکومت جائر و امکان تصدی معاهدات بین‌المللی ۱۸۶
- مبحث دوم: نفی تروریسم به استناد آموزه‌های اولیه فقه ۱۹۲
- گفتار یکم: بررسی فقهی فتک ۱۹۲
- الف) مفهوم شناسی فتک ۱۹۲
- ب) حکم فقهی فتک ۱۹۳
- گفتار دوم: بررسی فقهی غیله ۱۹۶
- الف) مفهوم شناسی غیله ۱۹۶

۱۹۷	ب) تفاوت فتک و غیله
۱۹۷	ج) بررسی حکم شرعی غیله
۲۰۲	مبحث سوم: بررسی قاعده التعزیر لکل محرم
۲۰۲	گفتار اول: نگاهی گذرا به نهاد تعزیر در فقه
۲۰۵	گفتار دوم: بررسی فقهی قاعده التعزیر لکل محرم
۲۰۵	الف) فقه جعفری و قاعده التعزیر لکل محرم
۲۰۷	ب) فقه حنفی و قاعده التعزیر لکل محرم
۲۰۸	ج) اولویت جرم‌انگاری در قالب تعزیر
۲۱۱	نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۲۱۵	فهرست منابع و مأخذ